



21e Jaargang

JULI 1939



MAANDBLAD VAN DE NEDERL. VEREENIGING VAN VETPLANTENVERZAMELAARS

OPGERICHT 16 JUNI 1919 - GOEDGEKEURD BIJ KONINKL. BESLUIT VAN 15 SEPT. 1927.

Stukken voor de Redactie te zenden voor den 15en der maand aan:	Redactie: G. D. DUURSMA.	Alle correspondentie te 'richten aan het Secretariaat Adres :
G. D. DUURSMA. Achter de Hoven 114 bis, LEEWARDEN.	Girekening No. 133550 DEN HAAG	Mej. J J E.v.D.THOORN, Amalia van Solmsstraat 80. DEN HAAG.
Bestuur. CHR. DE RINGH v d. THOORN. Secretaresse. Willem van Outhoomstraat A. F. H. BUINJNG. Hohorst,	CHR. DE RINGH Voorzitter, den Haag; CHR. F. W. SLIJPER. 2 G. D. DUURSMA. Leeuwarden. Hammersveld. waarn. Bestuurslid	Mej. J J E Penningmeester. den Haag. Achter de Hoven 114 bis:

LITHOPS DOROTHEAE. Nel sp, nov.

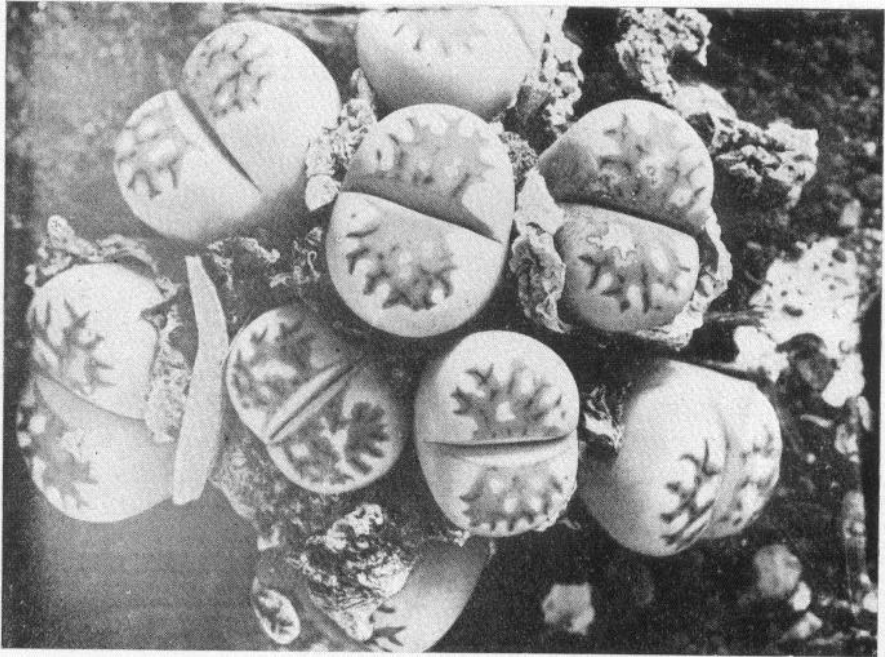
Corpuscularia turbiniformia: folia aequalia vel subaequalia, convexa vel subplana; fenestra magna et bene visa, pellicuda, liniis et punctis rubris notata; margine exteriori irregulariter incisocrenata, roseo lutea, laciniae obtusae, inter lacinias liniis rubris et saepe bifurcatis: margine interiori plana, Flores ignoti. Capsula quinquelocularis, 6 mm lata,

Planteliggaam 2-3 cm hoog, verkeerd keëlvormig. Die boonste vlak is lig gewelfd of gelyk, so te se glad, met 'n groot deursigtige venster, waarin daar 'n aantal klein eilande van onreëlmatige vorm en wat lig rooigeel (engl. „buff”) gekleur is, voorkom. In die venster is daar 'n aantal bloedrooi, korte lyntjies en klein puntjies aanwesig, sommige van die lyntjies in die onmiddelijke nabyheid van die buitenste rand van die venster is gevurk en die arms van die vurk loop in die inhamme van die rand: die buitenste rand is onreëlmatig ingesny-gesaagd; die binneste rand is reguit en soms is daar 'n aantal bloedrooi punte of lyn, wat weer 'n onderbroke lyn vorm, parallel met die rand; in die ouere stadium is die rand wel rooigeel („buff”) gekleur, maar anders is die kleur ietwat ligter getint, In die venster is daar in die ouere stadium 'n aantal liggroen tot donkerswart miniatuur venstertjies. Doosvrug 5-hokkig.

Hierdie interresante plant het ons aan Ds. v a n H u y s t e e n, Bellville naby Kaapstad te danke, maar hy wis nie van wie hy dit gekry het. Later het dit geblyk, dat die plant in die nabyheid van Pella, Boesmanland voorkom.

Ons plant is na verwant met *L. Dinteri*, wat aan die noordelike kant van die Oranje Rivier voorkom. Die verskil is egter so groot, dat daar geen twyfel bestaan, dat ons 'n nuwe soort voor ons het,

By *L. Dinteri* is daar gewoonlik net 5--6 bloedrooi punte op elke lob, terwyl by *L. Dorotheae* is daar 'n aantal bloedrooi punte sowel as lyne, wat soms gevurk is. Althoe plante het 'n vrywel groot venster wat omsom is met 'n liggeelrooi rand. *L. Dorotheae* is ook verwant met *L. Bromfieldii*, maar die verskille tussen die twee plante is groot. *L. Bromfieldii* het 'n veel groter getal bloedrooi punte en



Lithops Dorotheae. Nel, sp. nov.

lyne, en sy venster is ook donkergroen, terwyl dië van *L. Dorotheae* deurskynend is.

Dat *L. Dorotheae* ten suide van die Oranje Rivier voorkom is nogal interessant, want al die Lithopssoorte wat bloedrooi punte of lyne het in die boonste vlak, is beperk tot die noordelike kant van die Oranje Rivier d.w.s. in Suid Wes Afrika. *L. Bromfieldii* (*L. insularis* is synonym met *L. Bromfieldii*) kom op eilande in die Oranje Rivier en ook by Upington voor. Pella is weliswaar nie ver nie van

die Oranje Rivier,' slegs 5 myl. Ons kan dus se, dat die hoofdistribusie van die Lithopssoorte met bloedrooie punte en lyne beperk is tot die deel benoorden van die Oranje Rivier.

Ek het die plant na Dr. Dorothea van Huysteen, die dogter van D s . v a n H u y s t e e n , genoem.

G. C. NEL.

Naschrift.

Het doet de redactie van Succulenta veel genoegen een artikel te kunnen publiceeren van de hand van Prof. Dr. G. C. N e l te Stellenbosch, te meer daar dit artikel de beschrijving bevat van een nieuwe Lithops. Wij stellen het ten zeerste op prijs, dat Prof. N e l deze beschrijving, geschreven in het aan onze taal zoo nauw ver- wante Zuid-Afrikaansch, in Succulenta het licht deed zien.

H E T L E E K E N H O E K J E .

*Correspondentie, die op deze rubriek betrekking heeft
s.v.p. zenden aan, J J. E. v a n d e n T h o o r n
Amalia van Solmsstraat 80, Den Haag.*

HET LICHT IN VERBAND MET SUCCULENTEN.

Nu de langste dag van het jaar voorbij. is, hebben onze succulenten hun besten tijd weer achter den rug, omdat ze langzaam maar zeker aan minder licht moeten wennen. Het licht is bij het kweken van onze „gedoornde” vrienden een hoogst belangrijk punt, zonder voldoende licht vormen zich geen mooie doorns. Planten, die in de kamer gekweekt worden, moeten zoo dicht mogelijk bij het venster staan, planten in een kas moeten zoo min mogelijk worden geschermd, Hierover loopen de meeningen wel eens uiteen,

Planten, die voor den handel bestemd zijn, kweekt men frisch groen van kleur, anders vinden ze bij het groote publiek geen af-trek. De liefhebber weet, dat deze, zoogenaamde mooie groene kleur voor vele planten onnatuurlijk is en alleen ontstaat, omdat men te veel schermt en de planten te snel laat groeien, wat eveneens onnatuurlijk is. Een succulent is nu eenmaal een plant, die om sterk en gezond te blijven, veel licht nodig heeft en langzaam groeien moet.

In verband hiermede wil ik een vraag van een onzer Belgische leden beantwoorden, De Heer Th, d. G. schreef:

In een tijdschrift las ik, dat men in den zomer goed doet, de planten niet langer dan twaalf uur aan het daglicht bloot te stellen, daar dit in de tropen ook niet het geval is, omdat dag en nacht daar 'even lang zijn en hier niet."

De veronderstelling, dat een cactus een tropische plant is, is over het algemeen onjuist. Behalve sommige Cereussoorten, Melocactus, en enkele Mammillaria's, die voorkomen in het tropische gedeelte van Midden-Amerika, Venezuela, Nicaragua en de eilanden van de Caraïbische Zee, komen in de tropen slechts cactussen voor, die tot de epiphyten gerekend moeten worden. Epiphyten zijn planten die op boomen leven, doch deze boomen geen schade berokkenen, zooals de parasiteerende planten wel doen. Het zijn onder de cactussen de Phyllocactus-, Epiphyllum- en Rhipsalissoorten en de slingerende Cereëen, zooals de Koningin van den Nacht, alle planten, die in warme vochtige wouden leven en tot de schaduwplanten behooren. De overige cactussen en dus verreweg het grootste deel en het meerendeel van de andere vetplanten groeit niet in de tropen en is dan ook niet gewend aan een lichtperiode van slechts twaalf uur per etmaal, Het zijn over het algemeen sub-tropische planten, die echter meestal niet groeien in een klimaat, dat wij gewend zijn sub-tropisch te noemen. De voornaamste groeiplaatsen der cactussen moet men zoeken in Noord- en Zuid-Amerika, dikwijls op vrij grooten afstand van den evenaar en de voornaamste groeiplaatsen van de overige. succulenten liggen in Noord- en Zuid-Afrika. Het is zeer goed mogelijk, dat verschillende succulenten 's zomers in ons land en ook in België een grooter aantal uren dag licht krijgen dan in hun vaderland, maar toch komen deze planten bij ons ook in den zomer nog heel wat licht te kort. Laten wij eens even denken aan de intensiteit van hét licht op de Mexicaansche hoogvlakte en aan het uitbundige licht van de Karroo, waar het maandenlang iederen dag „mooi" weer is en waar geen bedekte luchten en geen boomgroei het licht belemmeren

Vele cactussen groeien op zonnige berghellingen en op hooggelegen- plateau's, vele witbedoornde en witbehaarde planten, Mammillaria's, Cereëen en Opuntia's groeien tot de sneeuwrens. We weten, dat de- samenstelling van het licht op dergelijke plaatsen heel anders is dan bij ons. Op. den Montblanc 4810 M. hoog gaat slechts 6 % van de zonne-energie verloren, op 1200 M. hoogte is het verlies reeds 20 %, in de lage landen 50 %. Het licht is uit verschillende kleuren (de' kleuren van den regenboog) samenge-

steld, doch naast de zichtbare stralen bestaan aan beide zijden van het spectrum voor ons oog onzichtbare stralen, aan den linkerkant het ultra- en infrarode licht, aan de rechterzijde, naast het violette licht, de ultra-violette stralen, lichtstralen met grooter aantal trillingen dan de violette. De stralen aan den rooden kant van het spectrum verwekken warmte, ze werken bij planten gunstig op het bloeien en op de zaadvorming, doch de meest waardevolle stralen voor het groeien van den mensch en voor de meeste dieren en planten worden in het blauwe licht gevonden en vooral in de ultraviolette stralen. In het gebergte in ijle heldere lucht zijn deze stralen veel werkzaamere dan in onze lage landen bij de zee, afgezien van de vele dagen met regen en bewolkte lucht en van het stof en de rook in dicht bevolkte streken.

Gewoon helder glas, dat niet door stof bedekt is, hetgeen bij kasjes in de stad nogal eens voorkomt, laat de zichtbare stralen van het licht vrijwel ongestoord door, doch het ultraviolette licht wordt nagenoeg geheel tegengehouden. Hieruit volgt, dat het kweken van succulenten achter glas als een noodzakelijk kwaad moet worden beschouwd en dat het voor deze planten beter zou zijn. Men op een enkele uitzondering na, 's zomers buiten te kweken, zij het dan ook, dat men hen bij slecht weer door ruiten zou moeten beschermen. Maar, wanneer we succulenten in de open lucht kweken, hebben vele soorten en vooral de meer bijzondere soorten het in ons land weer te koud, ze zullen pas laat en weinig knoppen vormen of in het geheel niet bloeien. Gewone sterke cactussen kan men heel goed buiten zetten.

De moderne liefhebber kweekt zijn planten in den ongeschermde platten bak (zie Succulenta 1936, blz. 57) of in een ongeschermde kas, die volop zon heeft en die niet te hoog is, want succulenten staan graag dicht bij het glas. Deze kweekwijze vereischt veel zorg, men moet op heete dagen zoó goed kunnen luchten, dat de thermometer niet boven 40gr. C. stijgt en men moet vooral veel meer gieten dan in een geschermde kas. De belooning voor deze zorgen vindt men in het mooie groeien van de planten, Zij groeien niet snel, doch de groeiwijze komt meer overeen met die van de natuurlijke groeiplaatsen, de bedoorning wordt veel sterker en dichter, gekleurde doorns worden kleuriger, witte planten worden witter en het aantal bloemen wordt veel grooter. Voor dit laatste kan geen enkele succulentenvriend onverschillig zijn.

EEN LEVENSLUSTIGE ONDERSTAM,

Bij het zien van dit plaatje zal men misschien denken: wat is dit voor een vreemd gedrocht? Is het een abnormaliteit of een speling der natuur? Het is geen van beiden, het is een levenskrachtige onderstam, waarvan een areool, dat waarschijnlijk dicht bij het snijvlak zit, een stek heeft gevormd. Deze stek heeft zich een weg gebaad door het lichaam van de *Gymnocalycium* heen, die op den

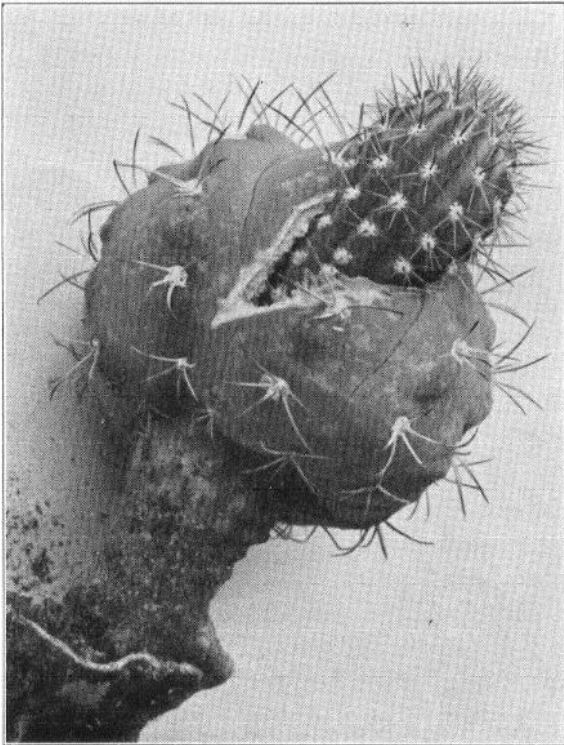


Foto L. Collette.

onderstam is geënt. Wat er nu verder gebeuren zal, weet ik niet, doch ik vermoed, dat de *Gymnocalycium* er vroeg of laat het loodje bij leggen zal, omdat de onderstam zijn eigen kind wel beter zal voeden dan den vreemdeling, die aan zijn zorgen is toevertrouwd,

GRONDSOORTEN

door F. S w u s t e.

In de Septemberaflevering 1937 van ons orgaan wordt in de ruilrubriek door den Heer F o k k i n g a t e Eelderwolde wierde of terpaarde aangeboden, een grondsoort, waarmede de Heer F o k k i n g a goede resultaten bereikt bij het kweken van succulenten. Deze aanbieding bracht mij op de gedachte enkele in ons land voorkomende grondsoorten eens te bespreken.

Terpaarde. Terpaarde, wierde of wierdegrond is afkomstig van de terpen, die in het Noorden van Groningen en Friesland veelvuldig gevonden worden, Terpen zijn verhoogingen. In oude tijden, toen ons land nog niet door dijken werd beschermd, door de bewoners opgeworpen, waarop men woonde of die bij overstromingen dienden tot wijkplaatsen voor menschen en vee. Deze vluchtheuvels bestaan uit klei, welke tamelijk rijk is aan, stikstof en fosforzuur als gevolg van de dierlijke en plantaardige afvalstoffen, die er in den loop der eeuwen in zijn gebracht. De samenstelling van terpaarde loopt uiteen zelfs bij dezelfde terp, de kleur is geelachtig of grijsgevekt. Het stikstofgehalte is gemiddeld 0.1 %, fosforzuur gemiddeld 0.4 %, kali tot 1 %, koolzure kalk van 1 tot 7 %, water tot bijna 30 %. Daar het een vruchtbare humusgrond is, wordt terpaarde als meststof gebruikt, Door toevoeging van terpaarde aan het grondmengsel voor onze planten brengt men een aanzienlijke hoeveelheid plantenvoedsel in den grond: en het bacteriënleven in den grond wordt bijzonder gunstig beïnvloed. Men mag de waarde als meststof echter niet op één lijn stellen met de sneller werkende hedendaagsche kunstmeststoffen. We kunnen terpaarde als een langzaam werkende meststof beschouwen. Voor succulenten heeft terpaarde hetzelfde euvel als zeeklei, Wanneer men deze zonder bijvoeging van andere grondstoffen gebruikt, wordt de grond aan de oppervlakte geheel groen en houdt het water, te lang vast.

Zeeslib. Zeeslib, dat verkregen wordt door het uitbaggeren van zeehavens vertoont in samenstelling veel overeenkomst met terpaarde. Het watergehalte is hooger, in verschen toestand bevat het 70 %, gedroogd bevat het 40-50 % vocht. Verder bevat het 0.33% stikstof, 0.25 % fosforzuur, 0.13 % kali en 7 % koolzure kalk. Het werd vroeger gebruikt tot verbetering van gronden.

Klei. Klei bestaat voornamelijk uit aluminium silicaten. Zware kleigronden bevatten meer dan 60 % klei en minder dan 30 % zand,

+/- 10 % koolzure kalk en +/- 10 % humus. We onderscheiden gewonen kleigrond, zandigen kleigrond (zavelgrond), mergelachtigen kleigrond en humusachtigen kleigrond, die alle meestal ongeveer 10 % koolzure kalk en ongeveer 10 % humus bevatten. De kleideeltjes zijn in het algemeen de dragers van de vruchtbaarheid: ze zijn rijk aan twee belangrijke plantenvoedselstoffen n.l. kali en fosforzuur. Klei bezit verschillende voor planten belangrijke eigenschappen o.a. adsorptievermogen, Onder adsorptievermogen van den grond verstaan we het vermogen om uit oplossingen bepaalde bestanddeelen te kunnen vastleggen.

Zware kleigrond, dat is dus de klei uit Groningen, Friesland en Zeeland, heeft een hoog gehalte aan kleideeltjes en is slecht doorlatend voor lucht en water, vooral voor succulenten zijn hieraan nadeelen verbonden.

Zavelgrond. Zavelgrond, is de benaming voor den zandigen kleigrond welke in de provincie Groningen en ook elders in ons land in kleistreken voorkomt. Hij bevat meestal ongeveer evenveel zand als klei, soms bestaat deze grondsoort uit klei met 60-80 % zand; hij is rijk aan koolzure kalk en aan humus en vormt een goed doorlatende en vrij gemakkelijk te bewerken grondsoort. Het zand is fijn en gelijkmatig van korrel. Zavel- zoowel als leemgronden zijn goed voor akkerbouw: zij zijn niet het rijkst aan plantenvoedsel, maar zij zijn geschikt voor een groote verscheidenheid van gewassen. Voor succulenten, die nogal wat klei kunnen verdragen, is deze grondsoort te gebruiken.

Katteklei. Katteklei is een grond, waaruit de koolzure kalk is verdwenen en welke ongeschikt is voor plantengroei. .

Roodoorgrond. Roodoorgronden zijn ijzerhoudende kleigronden, zij worden vooral daar aangetroffen, waar veengronden overgaan in kleigrond, zij kunnen verbeterd worden door toevoeging van Thomasslakkenmeel.

Rivierklei, Rivierklei is evenals zeeklei bezonken uit het water, dat door onze groote rivieren wordt aangevoerd. Het slib,, dat aan de monding der rivieren in zout water komt en daar bezinkt, is onder den invloed van het zout van een andere samenstelling dan de rivierklei, die uit zoutarm water is bezonken. De rivierklei in ons land staat bekend als een dichte zware kleisoort van eenigszins leemigen aard. Men kan deze klei als een overgang beschouwen van klei tot leem.

Leem. Leem is een taaie aardsoort voornamelijk bestaande 'uit zand en klei. Leemgrond bestaat voor een groot gedeelte uit fijn

zand en is door ijzerverbindingen dikwijls bruin gekleurd. Klei-achtige leemgrond bevat minder dan 70 % zand, zandachtige leemgrond daarentegen meer dan 70 % zand. De vruchtbaarheid van leem is zeer verschillend, Deze grondsoort vertoont. fysisch dikwijls veel overeenkomst met klei, in scheikundig opzicht verschilt ze hiervan belangrijk. Ze bevat in den regel veel minder plantenvoedsel dan klei.

Löss. Loss is een grondsoort, die uit zeer fijne deeltjes bestaat. Door den wind kunnen. kleine deeltjes bergstof worden medegevoerd, die langs gesteenten schurend daarvan weer kleine deeltjes losmaken, die eveneens worden getransporteerd. Over het ontstaan van lösszijn in de laatste 25 jaar wel 25 verschillende theorieën ten beste gegeven, zonder dat men tot overeenstemming is gekomen. Men neemt aan, dat de lössgronden van Zuid-Limburg niet langs fluviaatielen weg zijn ontstaan, zij worden als een windformatie beschouwd, zij bevatten kleideeltjes, doch zijn ook eenigszins leemachtig, In löss ontstaan nooit poelen of plassen, zij is gemakkelijk doorlatend voor water, wat den goeden naam verklaart, dien deze grondsoort bij cactusliefhebbers heeft. Merkwaardig is het, dat löss alleen voorkomt in de Bovenrijnsche laagvlakte, in Zuid-Limburg. België en in China.

Zand. Het in ons land voorkomende zand bestaat in hoofdzaak uit kwarts, een verbinding van kiezel en zuurstof. Zand mist voor een groot deel de eigenschappen, die klei bezit en die een grondsoort vruchtbaar maken. Zand wordt verdeeld in fijn en grof zand en in waterhoudend (duinzand) en in waterdoorlatend (scherp zand). Geestgronden zijn hooggeleden zandgronden tusschen de duinen of in het polderland o.a. Het, Gaasterland in Friesland. Het waterhoudend vermogen van duinzand wijst er op, dat we dit zand niet voor succulenten moeten gebruiken.

Mergel, Mergel bevat meer dan 20 % koolzure kalk, We onderscheiden kleiachtige en zandachtige -mergelgronden.

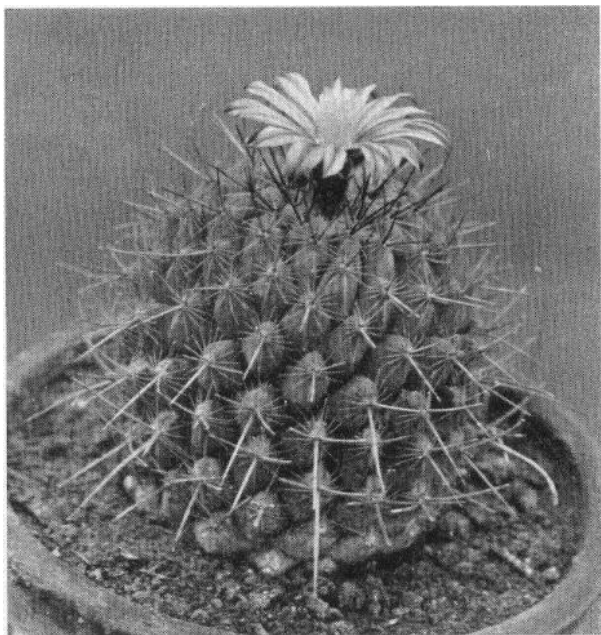
Slot volgt.

THELOCACTUS SAUSSIERI. W e b e r.

Deze plant, die door uiterlijken vorm op een Coryphanta gelijkt, werd door B r i t t o n en R o s e vermeld als *Echinocactus Saussieri*, Zij kenden de plant slechts uit een beschrijving en hebben daarom haar verwantschap *met* Theolocactus niet vastgesteld. Door B e r g e r werd zij bij het geslacht Theolocactus gevoegd, In het systeem

van B a c k e b e r g behoort het geslacht *Thelocactus* tot de Noordelijke groep (Boreocactinae), de plant, waarvoor wij hier de aandacht vragen, is afkomstig uit San Luis Potosi in Mexico.

Thelocactus Saussieri maakt geen zoden; zij groeit kogelvormig met iets afgeplattten kop, hooger dan breed tot een doorsnede van 15-20 c.m. De ribben lopen in duidelijke spiralen en zijn geheel in tuberkels opgelost, De tuberkels zijn conisch van vorm en aan de vier zijden eenigstins afgeplat met een duidelijken kam aan de voorzijde. De ongeveer 15 witte, glasheldere randdoorns zijn 15 m.m.



Thelocactus Saussieri.

Foto J. B. Lindeijer.

lang, de drie onderste forscher en iets langer, De 2 tot 4 midden-doorns zijn naaldvormig en 3 tot 4 cm, lang, de kleur van de jonge doorns is zwartbruin, maar zij worden spoedig grauw. De bloem is 4-5 c.m. in doorsnede, De bloemblaadjes zijn lancetvormig en purperachtig van kleur met een donkere streep in het midden. De schubben van de bloembuis zijn violet met een purperen gevederden rand. De vrucht en de zaden zijn mij onbekend,

Thelocactus Saussieri behoort tot een der meest bloeiwillige soorten van haar geslacht, reeds einde Maart verschijnen de eerste

knoppen. Het is een mooie plant en gemakkelijk in cultuur, zoodat het wel de moeite loont er onze verzameling mede te verrijken.

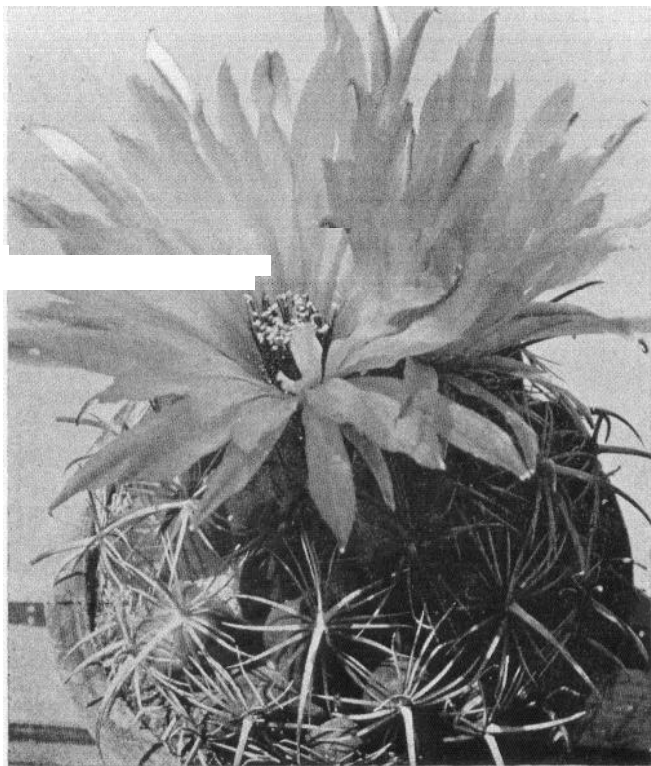
TH. DE HAAS.

NOG EEN MOOIE CORYPHANTHA.

Onderstaand artikeltje was reeds half klaar voor het Juni-nummer, doch het plotseling overlijden mijner Echtgenootte maakte verder afwerken onmogelijk,

Ondanks het feit, dat in het Juni-nummer reeds het meer uitgebreide en alleszins goed gedocumenteerde artikel van den heer *L i n d e i j e r* verscheen, willen wij ons stukje ter wille van de fraaie foto toch nog maar een plaats geven.

De *Coryphantha's* verdienen, zoowel door haar mooie bedoorning als door de groote, veelal dankbaar verschijnende bloemen,



Coryphantha pallida Br. & R.

meer belangstelling dan tot nu toe het geval is,

Gelijken ze door uiterlijk en wijze van bedoornig op een *Mammillaria*, de kleur der doorns en de groote bloemen duiden ook op verwantschap met de *Echinocactussen*. Men kan het geslacht *Coryphantha* daarom beschouwen als een overgangsvorm tusschen de geslachten *Mammillaria* en *Echinocactus*. De hier afgebeelde *Cor. pallida* Br. et R. behoort tot de mooiste soorten.

Coryphantha pallida Br. et R. werd in 1923 ontdekt op de kalkheuvels in den Mexicaanschen Staat Tehucan. Zaaillingen hebben de eerste jaren maar één, afstaande, middendoorn, later verschijnen nog twee naar bovengerichte, eveneens zwartgepunte middendoorns. De bloemen zijn groot, 7 cm. lang en breed, van buiten groenachtiggeel van kleur, de achterzijde vertoont een roode rugstreep. De binnenste bloembekleedsels zijn bleek citroengeel (vandaar de soortnaam „pallida”, welke een bleeke kleur aanduidt).

Meer dan deze korte beschrijving spreekt de mooie afbeelding, waarbij men niet verzuime ook nog eens die van *Cor. Poselgeriana* en *Cor. neomexicana* uit het Juni-nummer te vergelijken. Wie er een goede plaats voor heeft en de practische wenken van den heer Lindere ter harte neemt, probeere eens een aparte *Coryphantha*collectie aan te leggen. Men zal er geen spijt van hebben.

G. D. D.

BOEKBESPREKING.

H. Jacobsen. Die Kultur der sukkulenten Pflanzen. Mit 28 Textabb. Paul. Parey, Berlin 1939. Prijs RM. 2.90.

In de mooie serie „Die gärtnerische Berufspraxis” ‘verscheen zoo juist als NO, 17 bovengenoemd boekje, geschreven door den bij onze liefhebbers wel bekenden hortulanus van den botanischen tuin te Kiel,

Het is een echt practisch boekje, waarin achtereenvolgens beknopt doch duidelijk behandeld worden: de groeiplaatsen der succulenten, bouw en leefwijze der succulenten, gebruik der succulenten,; de cultuur der succulenten, importen, zaadwinnen, het opkweken uit zaad, de ongeslachtelijke voortplanting, succulenten buiten,; ziekten en ongedierte, het etiketteeren der succulenten, overzicht der succulenten, succulenten in de tuinbouwpraktijk. Aardige afbeeldingen versieren den tekst van dit fraaie boekje, dat een plaats in elke succulenten bibliotheek verdient. De prijs behoeft voor niemand bezwaar te zijn, te meer niet, daar voor ons land nog 25 % korting gegeven wordt, zoodat de prijs voor ons slechts RM. 215 bedraagt,

G. D. D.

INHOUD: Lithops Dorotheae. — Het Leekenhoekje. — Een levenslustige onderstam. — Grondsoorten. — *Thelocactus Saussieri*. — Nog een mooie *Coryphantha*. — Boekbespreking.
